

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
пәндерінен
қорытынды аттестаттауға арналған

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт бойынша)

ЕМТИХАН ТЕСТТЕРІ

1646-нұсқа

Аты-жөні _____

Қала (облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

2020 жыл

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

1. Бұл кітапшада **ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәндерінен тест нұсқалары берілген.
2. Тест сынағына берілетін уақыт 160 минут (2 сағ. 40 мин).
3. **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен «Тыңдалым» бөліміне арналған 2 мәтін, «Лексика-грамматикалық» бөлімге арналған 20 тест тапсырмасы, «Оқылым» бөліміне арналған 2 мәтін беріледі. Әр мәтінге 5 тест тапсырмасы ұсынылады. Тапсырмада берілген 5 жауаптың біреуі ғана дұрыс.
4. Таңдау пәні бойынша 40 тест тапсырмасы ұсынылады. Оның ішінде 20 тест тапсырмасы бір дұрыс жауаппен және 20 тест тапсырмасы бір немесе бірнеше дұрыс жауаппен беріледі.
5. Емтихан барысында біріншіден **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен тест тапсырмаларын орындау қажет, содан соң **ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәні бойынша тест тапсырмалары орындалады.
6. Есептеу жұмыстары үшін кітапшаның бос орындарын пайдалануға болады.
7. Тест аяқталған соң кітапшаны кезекшіге өткізу қажет.
8. **Тестілеу кезінде:**
  - сыныптан рұқсатсыз шығуға;
  - орын ауыстыруға;
  - кітапшаны ауыстыруға, тест тапсырмаларын көшіруге;
  - тест мазмұнын және дұрыс жауаптар кілттерін табатын мәліметті пайдалануға;
  - ақпараттық мәліметтерді, электронды жазба кітапшаларын, ұялы телефондар, калькуляторды және т.б. байланыс құралдарын пайдалануға**қатаң тыйым салынады.**

ОРЫС ТІЛІ

Тыңдалым

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

1. Слово *якорь* с точки зрения языковедов произошёл с языка
  - A) древнегреческого
  - B) древнеаккадского
  - C) древнетюркского
  - D) древнерусского
  - E) древнекитайского
2. Действия матросов при неудачной попытке достать якорь
  - A) обрубали канаты
  - B) обследовали помещение
  - C) открывали паруса
  - D) включали систему водоотлива
  - E) покидали корабль
3. Первым якорем служил
  - A) бивень слона
  - B) мешок с песком
  - C) огромный камень
  - D) деревянный плут
  - E) металлический крюк
4. Вес якоря на крейсере «Адмирал Кузнецов»
  - A) 5 тонн
  - B) 7 тонн
  - C) 10 тонн
  - D) 15 тонн
  - E) 2 тонны
5. По мнению Цицерона, преимуществом государств, расположенных у моря, является
  - A) наличие военно-морского флота
  - B) включение в меню морских продуктов
  - C) возможность вести морскую торговлю
  - D) организация морских круизов
  - E) защита границ государства с моря

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

6. Для того чтобы раствор оставался на волокнах, технологи добавляли
  - A) клейстер
  - B) известковую воду
  - C) растительное масло
  - D) виноградный сок
  - E) молоко
7. Заслуга Цай Луня
  - A) продавал технологию производства бумаги
  - B) обобщил знания и усовершенствовал процесс производства бумаги
  - C) упростил систему производства бумаги
  - D) хранил тайну производства бумаги много веков
  - E) распространил технологию производства бумаги по всему миру
8. Имя правителя, который наладил в своем государстве собственное производство бумаги
  - A) Петр I
  - B) Елизавета I
  - C) Екатерина II
  - D) Елизавета II
  - E) Николай II
9. Изобретение бумаги принадлежит
  - A) Российскому государству
  - B) Китайскому государству
  - C) Итальянскому государству
  - D) Древнему Египту
  - E) Пергамскому царству
10. До изобретения бумаги китайцы писали на
  - A) бамбуковых стеблях и шелке, который был покрыт лаком
  - B) металлических карточках
  - C) камнях и деревьях с помощью специальных отметок
  - D) слоновой кости
  - E) специальных дощечках из железа

Лексико-грамматикалық бөлім

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. Слово с непроизносимой согласной
  - A) чудес...ный
  - B) прекрас...ный
  - C) грус...ный
  - D) опас...ный
  - E) вкус...ный
2. Предложение, в котором есть фразеологизм
  - A) Жизнь прожить – не поле перейти.
  - B) Бригада работала засучив рукава.
  - C) Солнечные лучи грели и ласкали ромашку наравне с роскошными цветами.
  - D) Слово не воробей, вылетит – не поймаешь.
  - E) Светало.
3. Слово, образованное приставочным способом
  - A) пробежка
  - B) ключик
  - C) колпачок
  - D) ледокол
  - E) пробежать
4. Прилагательное с **-НН-**
  - A) кожа...ый
  - B) серебря...ый
  - C) ледя...ой
  - D) оловя...ый
  - E) шерстя...ой
5. Имя прилагательное отвечает на вопросы
  - A) Как? Каким образом?
  - B) Что делать? Что сделать?
  - C) Кто? Что?
  - D) Сколько? Который?
  - E) Какой? Чей?
6. Суффикс прошедшего времени глагола
  - A) -ева-
  - B) -л-
  - C) -ова-
  - D) -ива-
  - E) -ыва-

7. Собственное существительное
- А) Город
  - В) Дом
  - С) Солнце
  - Д) Казахстан
  - Е) Огород
8. Вид придаточного в предложении: *Я не хотел при людях предаваться чувствам, которые меня волновали.*
- А) определительное
  - В) условное
  - С) временное
  - Д) изъяснительное
  - Е) обстоятельственное
9. Отвечает на вопросы косвенных падежей
- А) подлежащее
  - В) приложение
  - С) определение
  - Д) сказуемое
  - Е) дополнение
10. Вид связи *управление* в словосочетании
- А) мне нездоровится
  - В) рассказать о встрече
  - С) рассказать откровенно
  - Д) пишут открыто
  - Е) мерцал сиротливо
11. Все согласные звуки мягкие в слове
- А) широкий
  - В) веселье
  - С) встреча
  - Д) мишень
  - Е) суровый
12. Фразеологизм, имеющий значение «усиливать какие-либо чувства»
- А) попасть в переplet
  - В) шевелить мозгами
  - С) подливать масло в огонь
  - Д) отложить дело в долгий ящик
  - Е) прокрустово ложе
13. Слово, в котором пропущена буква **о**
- А) богатое вообр...жение
  - В) ум...лять чьи-то достоинства
  - С) др...жать от холода
  - Д) идите кл...няйтесь
  - Е) объяснение препод...вателя

14. Краткие причастия вместе с глагольной связкой *быть* в предложении являются
- А) дополнениями
  - В) сказуемыми
  - С) обстоятельствами
  - Д) подлежащими
  - Е) определениями
15. Разносклоняемым является существительное
- А) долг
  - В) облако
  - С) струна
  - Д) вселенная
  - Е) время
16. Повествовательное, восклицательное предложение (знаки препинания не расставлены)
- А) Возьмите с собой хорошее настроение
  - В) Над рекой к воде наклонилась ива
  - С) Разве сегодня обещали дождь
  - Д) Как сегодня легко дышится
  - Е) Идемте скорее играть в футбол
17. Тип односоставного предложения: *Дарёному коню в зубы не смотрят.*
- А) неопределённо-личное
  - В) определённо-личное
  - С) обобщенно-личное
  - Д) безличное
  - Е) назывное
18. Ряд слов с пропущенной буквой *ё*
- А) ш...рох, уч...т, медвеж...нок
  - В) прич...ска, отсеч...т, трещ...тка
  - С) щ...бет, девч...нки, ш...пот
  - Д) расч...т, уч...ба, ож...г (руку)
  - Е) капюш...н, крюш...н, расч...ска
19. Количество служебных частей речи в тексте:
- «Молчит и млеет лес высокий.
Зеленый, темный лес молчит.
Лишь иногда в тени глубокой
Бессонный лист прошелестит».*
- А) 4
  - В) 1
  - С) 3
  - Д) 2
  - Е) 5

20. Схема предложения: *Когда шёл этот разговор, мы не подозревали, что ночь эта была самая памятная из всех ночей*

A) [ ], ( ), ( )

B) ( ), [ ].

C) [, ( ),].

D) [ ], ( ).

E) ( ), [ ], ( ).

Оқылым

Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

Интересный случай произошел летом у костра.

Из зарослей вылез маленький барсук. Он поджал лапу и внимательно посмотрел на меня. Потом он брезгливо фыркнул и сделал шаг к картошке.

Она жарилась и шипела, разбрызгивая кипящее сало. Мне хотелось крикнуть зверьку, что он обожжется, но я опоздал – барсук прыгнул к сковородке и сунул в нее нос...

Запахло паленой кожей. Барсук взвизгнул и с отчаянным воплем бросился обратно в траву. Он бежал и голосил на весь лес, ломал кусты и плевался от негодования и боли.

Утром мальчик разбудил меня и рассказал, что он сам только что видел, как барсук лечит свой обожженный нос. Я не поверил.

Я сел у костра и слушал утренние голоса птиц. Вдали посвистывали белохвостые кулики, крикали утки, курлыкали журавли на сухих болотах, в воде плескались рыбы, тихо и таинственно ворковали горлинки. Мне не хотелось двигаться.

Мальчик тянул меня за руку. Он обиделся. Он хотел доказать мне, что он не соврал. Он звал меня пойти посмотреть, как лечится барсук.

Я нехотя согласился. Мы осторожно пробрались в чащу, и я увидел гнилой сосновый пенек. От него тянуло грибами и йодом.

Около пня, спиной к нам, стоял барсук. Он расковырял пенек и засунул в середину пня, в мокрую и холодную труху, обожженный нос.

Он стоял неподвижно и охлаждал свой несчастный нос, а вокруг бегал и фыркал другой маленький барсук. Он волновался и толкал нашего барсука носом в живот. Наш барсук рычал на него и лягался задними пушистыми лапами.

Потом он сел и заплакал. Он смотрел на нас круглыми и мокрыми глазами, стонал и облизывал своим шершавым языком больной нос. Он как будто просил о помощи, но мы ничем не могли ему помочь.

Через год я встретил на берегу этого же озера барсука со шрамом на носу. Он сидел у воды и старался поймать лапой гремящих, как жесть, стрекоз. Я помахал ему рукой, но он сердито чихнул в мою сторону и спрятался в зарослях брусники.

С тех пор я его больше не видел.

1. Время и место действия в тексте

- А) весной на даче
- В) летом в горах
- С) летом в лесу
- Д) осенью в поле
- Е) зимой в лесу

2. Основная мысль текста
  - А) Картошка жарилась и шипела.
  - В) Мы пробрались в чащу.
  - С) Барсук вылечил нос.
  - Д) Я не верил мальчику.
  - Е) Вдали крикали утки.
3. Чувства автора на данную ситуацию
  - А) забота
  - В) недовольство
  - С) гнев
  - Д) сожаление
  - Е) восторг
4. Барсук отличался от остальных
  - А) громким голосом
  - В) поломанной лапкой
  - С) коротким хвостом
  - Д) порванным ухом
  - Е) шрамом на носу
5. Барсук лечил нос в
  - А) воде озера
  - В) трухлявом пне
  - С) речной воде
  - Д) зеленой траве
  - Е) золе костра

Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

ЛЕГЕНДА О ДОМБРЕ

1. В давние времена дочь одного хана полюбила юношу и вскоре у нее должен был появиться первенец. Вскоре на свет появилась двойня – мальчик и девочка. Злая ведьма выкрала младенцев и увезла очень далеко, в безлюдную местность, и подвесила детей на зеленую верхушку высокого ветвистого байтерека (священного дерева): мальчика лицом к западу, а девочку лицом к востоку. Младенцы погибли, а гигантское дерево засохло от их горьких слез.

2. Скоро слух о судьбе малышей дошел до ханской дочери. Она отправилась на поиски своих близнецов. Молодая мать проделала длинный путь, но это оказалось тщетным. Выбившись из сил, она остановилась, чтобы отдохнуть под высохшим деревом. Вдруг до ее слуха донеслись звуки мелодии. Сердце ханской дочери бешено забилося – она поняла, что это крик двух невинно загубленных душ. Она взобралась на дерево.

3. Женщина сказала себе, что это – все, что осталось от ее младенцев, и сделала из этого дерева музыкальный инструмент. Струна, что направлена на восток, была натянута сильнее, чем та, что направлена на запад.

4. Несчастная мать решила: «Пусть нижняя струна, что тонко звучит, будет моей дочерью Зарлык (плачущая), а верхняя, слабо натянутая и издающая бархатные звуки, – моим сыном Мунлыком (тоскующим). Она стала играть на домбре, и под ее пальцами родился красивый и печальный кюй.

5. Этимологически слово «кюй» происходит от слова «небо», поэтому есть основания утверждать, что между кюем и небесами есть непосредственная связь(1). Небесная грусть наполняет и человеческие сердца(2). Также существует понятие, что домбра несет в себе мужское и женское начало(3). Нижняя струна издает тонкий, высокий звук «соль» – это соответствует характеру женщин, а верхняя струна «ре» звучит бархатным баритоном, что соответствует мужскому характеру(4). Во взаимосвязи двух струн есть гармония(5).

6. Без звуков домбры трудно сохранить и передать следующим поколениям национальные духовные ценности. Связь Байтерек-Домбра, Домбра-Байтерек будет всегда иметь продолжение, передаваясь из поколения в поколение. Дерево, выросшее из земли, щедро дарит человеку свои плоды. Домбра умиротворяет своим бархатным звучанием.

6. Основная мысль последнего абзаца
  - A) Мелодия – компонент духа человека.
  - B) Без домбры не существует ни один дом.
  - C) Каждый человек в душе поет.
  - D) Звуки домбры помогают передать духовные ценности.
  - E) Дерево всегда дает плоды.
7. Звуки домбры соответствуют двум нотам
  - A) ре и фа
  - B) соль и ре
  - C) до и си
  - D) ми и соль
  - E) фа и соль
8. Абзац, в котором мать дала имена струнам домбры
  - A) 1
  - B) 5
  - C) 4
  - D) 2
  - E) 6
9. Предложение, в котором заключена главная мысль абзаца 5
  - A) 4
  - B) 3
  - C) 1
  - D) 5
  - E) 2
10. Слово «кюй» происходит от слова
  - A) солнце
  - B) земля
  - C) небо
  - D) дождь
  - E) гроза

ОРЫС ТІЛІ

пәнінен сынақ аяқталды.

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. С.Сараидың қыпшақ тілінде жазылған төл шығармасы
  - A) «Түрік тіліндегі Гүлстан»
  - B) «Махаббат пен жастық»
  - C) «Тәрбиенің ықпалы»
  - D) «Патшалардың өмірі туралы»
  - E) «Суһаил мен Гүлдерсін»
2. Мадан хан мен Ақша хан кездесетін ертегі түрі
  - A) «Толағай»
  - B) «Аяз би»
  - C) «Ер Төстік»
  - D) «Жүсіп хан»
  - E) «Алтын сақа»
3. Асан қайғының :

«Зұлымдардың белгісі –
Бейбіттің малын ұрласа.
Надандардың белгісі –
Білгеннің тілін алмаса» - деп, адамға тән жаман қасиеттерді жырлаған өлеңі

  - A) «Көлде жүрген қоңыр қаз»
  - B) «Әділдіктің белгісі»
  - C) «Еділ бол да, Жайық бол»
  - D) «Бұл заманда не ғаріп?»
  - E) «Есті көрсең, кем деме»
4. Шоқан Уәлихановтың Орталық Қазақстанды, Жетісу мен Тарбағатайды аралағаннан кейін жазған еңбегі
  - A) «Қырғыздар туралы жазбалар»
  - B) «Жоңғария очерктері»
  - C) «Қазақтардағы шамандықтың қалдығы»
  - D) «Құлжа қаласы»
  - E) «Ыстықкөл сапарының күнделіктері»
5. Қажы атанған ақын
  - A) М.Көпейұлы
  - B) А.Құнанбаев
  - C) Қ.Күржіманұлы
  - D) М.Мөңкеұлі
  - E) Ш.Құдайбердіұлы

6. Ж.Жабаевтың бір болысты әжуалап жазған сатиралық өлеңі
- А) «Мәңке туралы»
  - В) «Кәкімге»
  - С) «Қалиға»
  - Д) «Кәдірбайдың төбеті»
  - Е) «Шағым»
7. Қорқыттың «Дерсеханұлы Бұқаш туралы жыр» жырындағы бергі дәуірдің қоспасы
- А) Адамгершілікті ардақтау идеясы
  - В) Болашақтың тірегі санау
  - С) Сыйлы орынға отыру
  - Д) Құдайдан медет сұрау
  - Е) Бейбіт өмірді аңсау
8. «Қамбар батыр» жырындағы Назымның ағалары
- А) Әлімбай, Алшыораз
  - В) Дараз, Әзімбай
  - С) Қарымсақ, Алшыораз
  - Д) Келмембет, Жәдігер
  - Е) Әлімбай, Қораз
9. Халықтың *жеті қазынасындағы* төрт түліктің бірі
- А) түйе
  - В) жылқы
  - С) ешкі
  - Д) сиыр
  - Е) қой
10. Үкілі Ыбырайдың кәрілікті мойындап, өз өмірі туралы толғаған философиялық өлеңі
- А) «Зәуреш»
  - В) «Гәкку»
  - С) «Мың бір түн»
  - Д) «Қақпан»
  - Е) «Қалдырған»
11. Саяхатшы Е.Ковалевский мен Махамбет кездескен жер
- А) Бұхара
  - В) Самарқанд
  - С) Хиуа
  - Д) Еділ
  - Е) Орынбор
12. А.Байтұрсынұлының Абайдың «Сегіз аяқ» өлеңінің үлгісінде жазған өлеңі
- А) «Маса»
  - В) «Жұртыма»
  - С) «Туысыма»
  - Д) «Жиған-терген»
  - Е) «Қазақ қалпы»

13. Дәрмен-Бәтіш арасындағы махаббат хикаясы суреттелетін Ж.Аймауытов шығармасы
А) «Қартқожа»
В) «Әнші»
С) «Рабиға»
D) «Шернияз»
Е) «Ақбілек»
14. «Қыр әңгімелері», «Ескілік көлеңкесінде» әңгімелерінің авторы
А) М.Әуезов
В) С.Мұқанов
С) М.Мағауин
D) Ғ.Мүсірепов
Е) М.Жұмабаев
15. Ғ.Мүсіреповтің «Ұлпан» повесінде: *«Есенедей ұрт мінез, өркөкірек емес, заң білетін жымысқы, жегін аттай жорға адам еді»* – деп суреттелген кейіпкер
А) Артықбай
В) Тұрлыбек
С) Түлен
D) Мүсіреп
Е) Шыңғыс
16. *Арқаның кербез сұлу Көкшетауы,
Дамылсыз сұлу бетін жуған жауын.
Жан-жақтан ертелі- кеш бұлттар келіп,
Жүреді біліп кетіп есен-сауын.*
Өлең жолдарындағы буын, бунақ саны
А) Бес бунақты, 10 буынды
В) Үш бунақты, 10 буынды
С) Үш бунақты, 11 буынды
D) Бес бунақты, 11 буынды
Е) Төрт бунақты, 9 буынды
17. Ақтамбердінің «ер жігіттің мақсат-мұратын» белгілейтін туындысы
А) «Жылқыдан асқан мал бар ма?»
В) «Түйе мойнын тұз кесер»
С) «Балаларыма өсиет»
D) «Жауға шаптым ту байлап»
Е) «Күлдір-күлдір кісінетіп»

18. *Атаңа тартып тумадың,
Беліңе садақ бумадың.
Атаңның жолын қумадың,
Жауыңды жауға алдырдың,
Дауыңды дауға қалдырдың...*
Мұрат жырау толғауындағы сөз иесі
А) Ақмырза
В) Қарасай
С) Орақ
D) Мамай
Е) Анасы
19. Б.Майлиннің «Шұғаның белгісі» повесіндегі оқиғаның куәгері, әңгімелеп айтушы адам
А) Қаржау
В) Беркімбай
С) Есімбек
D) Қасым
Е) Кәрім
20. Ә.Нұрпейісовтің «Курляндия» шығармасының кейін жарияланған аты
А) «Күткен күн»
В) «Қан мен тер»
С) «Соңғы парыз»
D) «Керуен»
Е) «Күйреу»

Нұсқау: «Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмасы беріледі».

21. «Күлтегін» жырындағы түркілердің тауғаштарға бағынуының себеп(-тер)і
- A) алтын-күмісіне алданғаны
  - B) елдің береке-бірлігі
  - C) мұрагерлерінің жас болуы
  - D) көсемдерін дәріптеуі
  - E) ұрпақтардың жігерсіздігі
  - F) тегін ұмытпағандығы
  - G) сатқындардың әсері
  - H) елдің тәуелсіздігі
22. Мәтел берілген нұсқа(-лар)
- A) Күлме досқа, келер басқа.
  - B) Өнер алды – қызыл тіл.
  - C) Соқыр тауыққа бәрі бидай.
  - D) Көппен көрген – ұлы той.
  - E) Ойнап сөйлесең де, ойлап сөйле.
  - F) Ерге жаттың тізесі батса, ағайыншыл болады.
  - G) Өз елің – алтын бесігің.
  - H) Тисе – терекке, тимесе – бұтаққа.
23. Толғаулары Бұхар өлеңдерімен үндес жырау(-лар)
- A) Жиёмбет жырау
  - B) Шал ақын
  - C) Шалкиіз жырау
  - D) Үмбетей жырау
  - E) Ақтамберді жырау
  - F) Асан қайғы
  - G) Доспамбет жырау
  - H) Қазтуған жырау
24. Ы.Алтынсариннің әлеуметтік теңсіздік тақырыбындағы өлең(-дер)і
- A) «Өзен»
  - B) «Өнер-білім бар жұрттар»
  - C) «Азған елдің билері»
  - D) «Азған елдің хандары»
  - E) «Бұл кім?»
  - F) «Азған елдің байлары»
  - G) «Әй, достарым!»
  - H) «Кел, балалар, оқылық!»

25. Ш.Құдайбердіұлының ағартушылық бағыттағы өлең(-дер)і
- A) «Ақындарға»
  - B) «Жастарға»
  - C) «Қулар»
  - D) «Жуандар»
  - E) «Шын сырым»
  - F) «Сынатарсың өзінді»
  - G) «Жастық туралы»
  - H) «Насихат»
26. Ж.Жабаевтың ел билеушілердің әділетсіздігін, паракорлығын көрсететін өлең(-дер)і
- A) «Замана ағымы»
  - B) «Қалиға»
  - C) «Кедей күйі»
  - D) «Өсиет»
  - E) «Шалтабайға»
  - F) «Шағым»
  - G) «Мәңке туралы»
  - H) «Кәкімге»
27. Әл-Фарабидің «Тіршілікте құрыштай бол төзімді» шығармасындағы ең өзекті тақырыбы (тақырыптары)
- A) адамның төзімді болуы
  - B) өміріңді босқа өткізбеу
  - C) табиғат құбылыстарын адамша бейнелеу
  - D) жақсы қасиетті жетілдіру
  - E) балалық биік мақсаттар қоя білу
  - F) уақыт атты қасиетті ұғымды бағалау
  - G) еңбек етуге шақыру
  - H) өз-өзіне мықты болу

28. Қазыбек бидің шешендік сөз(-дер)і

- А) «Атадан ұл туса игі,
Ата жолын қуса игі»
- В) «Бай болсаң, халқыңа пайдаң тисін,
Батыр болсаң, жауға найзаң тисін»
- С) «Алтын ұяң – Отан қымбат,
Құт-берекең – атаң қымбат»
- Д) «Суалмайтын суат жоқ,
Тартылмайтын бұлақ жоқ»
- Е) «Жаңбыр жаумаса, жер – жетім,
Басшысы болмаса, ел – жетім»
- Ғ) «Үлкен алдында иіліп сөйле,
Кіші алдында сызылып сөйле»
- Г) «Тату болса – ағайын жақын,
Ақылшы болса – апайың жақын»
- Н) «Құйрығы жоқ, жалы жоқ
Құлан қайтіп күн көрер?!»

29. «Қамбар батыр» жырында

*«Сіз бенен біз жсауласып,
Жаманның ісін қылмайық*

Қалаңа қайт, Қараман»,—деген сөзді айтқан батыр(-лар)

- А) Дараз
- В) Қораз
- С) Алшыораз
- Д) Келмембет
- Е) Қарымсақ
- Ғ) Қамбар
- Г) Жәдігер
- Н) Әлімбай

30. Үкілі Ыбырайдың өз өмірінің айшықты тұстары әсерлі баяндалған өлең(-дер)і

- А) «Шалқыма»
- В) «Гәкку»
- С) «Майдақоңыр»
- Д) «Жиырма бес»
- Е) «Қос алқа»
- Ғ) «Мың бір түн»
- Г) «Гәкку»
- Н) «Маңмаңгер»

31. Ы.Алтынсаринге оқу-ағарту мәселелері жөнінде көмек берген педагог(-тер)
- А) Л.Толстой
  - В) Н.Гоголь
  - С) К.Ушинский
  - Д) Н.Ильминский
  - Е) И.Паульсон
  - Ғ) Я.Каменский
  - Г) В.Катаринский
  - Н) В.Григорьев
32. С.Сейфуллин «Дүйсенбі» деген жалған ат жазылған құжатпен жаяу өткен жер(-лер)
- А) Омбы
  - В) Павлодар
  - С) Жаңарқа
  - Д) Қарқаралы
  - Е) Баянауыл
  - Ғ) Қарағанды
  - Г) Петропавл
  - Н) Ақмола
33. С.Торайғыровтың ұлт көсемі Ә.Бөкейхановтың Семейге келуі тұсында жазған шығармасы (шығармалары)
- А) «Анау-мынау»
  - В) «Шәкірт ойы»
  - С) «Тұрмысқа»
  - Д) «Алаш ұраны»
  - Е) «Таныстыру»
  - Ғ) «Алты аяқ»
  - Г) «Оқып жүрген жастарға»
  - Н) «Ендігі беталыс»
34. Ғ.Мүсіреповтің М.Горький шығармаларының ізімен жазылған әңгімелері
- А) «Өмір ертегісі»
  - В) «Өлімді жеңген ана»
  - С) «Тулаған толқында»
  - Д) «Оянған өлке»
  - Е) «Талпақ танау»
  - Ғ) «Адамның анасы»
  - Г) «Көк үйдегі көршілер»
  - Н) «Ана кесімі айнымайды»

35. Ғ.Мүсіреповтің «Оянған өлке» романына қатысы жоқ кейіпкер(-лер)
- А) Бұланбай, Сүгірәлі
  - В) Баян, Көрпеш
  - С) Неволя, Ушаков
  - Д) Алшағыр, Байшегір
  - Е) Шило, Рязанов
  - Ғ) Жұман, Игілік
  - Г) Қайрош, Ақбота
  - Н) Борап, Шеген
36. *Қап-қара түн. Қайғылы ауыр жер жыры,*
Қап-қара түн. Күңіренеді түн ұлы.
Күншығыста ақ алтын бір сызық бар:
Мен келемін, мен пайғамбар – Күн ұлы.
Үзіндідегі бейнелеуіш құрал(-дар)
- А) метонимия
  - В) эпифора
  - С) эпитет
  - Д) теңеу
  - Е) теңеу
  - Ғ) шендестіру
  - Г) ассонанс
  - Н) метафора
37. Д.Бабатайұлының «Еспенбет» поэмасында Еспенбеттің қалмаққа қарсы бірге аттанған батыр(-лар)ы
- А) Дулат
  - В) Биеші
  - С) Сәтімқұл
  - Д) Махамбет
  - Е) Ақтанберді
  - Ғ) Қабанбай
  - Г) Байжігіт
  - Н) Сыбан
38. Ғ.Мұстафиннің «Шығанақ» романындағы Олжабекке ұқсас кейіпкерлері бар автор(-лар)
- А) А.Твардовский
  - В) Ғ.Мүсірепов
  - С) С.Ерубаев
  - Д) С.Мұқанов
  - Е) С.Сейфуллин
  - Ғ) М.Шолохов
  - Г) Б.Майлин
  - Н) М.Әуезов

39. Тарихи кезеңдер мен сол кезеңдерге сәйкес жырлар
- A) XVIII ғасыр, «Досай батыр»
  - B) XVIII ғасыр, «Бөгенбай»
  - C) XX ғасыр, «Амангелді»
  - D) XIV-XVII ғасыр, «Бекет батыр»
  - E) XIV-XVII ғасыр, «Бекболат»
  - F) XIX ғасыр, «Телағыс»
  - G) XIV-XVII ғасыр, «Жәнібек батыр»
  - H) XIX ғасыр, «Жанғожа батыр»
40. М.Әуезовтің «Абай жолындағы» патша үкіметінің жасаған болыстығы маңында болатын мансапқор(-лар)
- A) Байдалы
  - B) Қасымбай
  - C) Майбасар
  - D) Базаралы
  - E) Сүйіндік
  - F) Жұмағұл
  - G) Бөжей
  - H) Қаратай

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

пәнінен сынақ аяқталды.